

1. Немцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент: навчальний посібник, 2002. 560 с.

2. Складання стратегічного балансу. Студентська бібліотека: веб-сайт. URL <https://buklib.net/books/24337/> (дата звернення 06.10.2021р.)

Керівник: Тютюнник С.В., кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю

Іваненко Валерія Сергіївна

студентка 4-го курсу спеціальності 015 «Професійна освіта» (Технологія виробництва та переробки продукції сільського господарства)»

Миколаївський національний аграрний університет

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА ТА УПРАВЛІННЯ

(Управління трудовими ресурсами)

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЩОДО КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ: ПРІОРИТЕТИ ТА НАПРЯМИ

Україна має значний економічний та інтелектуальний потенціал, що спроможний створити потужну матеріально-технічну базу, яка відповідатиме вимогам агротехніки з урахуванням структури та обсягів агропромислового виробництва. Перехід до ринкових відносин, формування багатуокладної економіки в агропромисловому комплексі та розвиток різних форм господарювання вимагають відповідного кадрового забезпечення і суттєвих змін у підготовці працівників для роботи в цих умовах [1]. Проте у формуванні кадрового потенціалу мають місце проблеми і суттєві прорахунки, які пов'язані з відтоком фахівців із сільського господарства. Плинність кадрів серед зазначеної категорії працівників галузі сягнула критичних меж.

Гострою залишається проблема закріплення молодих спеціалістів. Кожен четвертий із випускників, що отримують направлення на роботу в сільське господарство, не приступає до роботи за направленням і майже половина із них звільняються протягом першого року роботи, переходячи в інші сфери

виробництва. Одна з причин цієї проблеми є низьке фінансове забезпечення молодих спеціалістів. Рівень середньомісячної заробітної плати штатного працівника у сільському господарстві в 2 рази менший, ніж в цілому в Україні, а в порівнянні з промисловістю і транспортом - в 3 рази. І цей розрив продовжує збільшуватись [2]. Відповідно нарастають проблеми мізерних розмірів селянських пенсій.

За останні роки суттєво погіршилась соціальна сфера, що негативно вплинула на формування кадрового потенціалу на селі. Рівень забезпеченості сільських населених пунктів середніми закладами освіти складає менш як 50 відсотків, дошкільними закладами освіти - менш як 30 відсотків, амбулаторно-акушерськими пунктами - 55 відсотків, водопроводами - 30 відсотків, ще до багатьох сіл не побудовані шляхи з твердим покриттям [3]. За останнє десятиріччя кількість лікарень, фельдшерсько-акушерських пунктів, дошкільних закладів освіти та середніх закладів освіти у селах суттєво зменшилась. Уведення в експлуатацію житла в сільській місцевості за всіма формами власності практично призупинилась.

Є недоліки у профорієнтації сільської молоді на оволодіння аграрними професіями і спеціальностями, з боку керівників господарських формувань послабла увага до роботи з резервом кадрів, його підготовки та ефективного використання [4]. Формування сучасного кадрового потенціалу потребує змін змісту підготовки кадрів, удосконалення її системи, перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівців сільськогосподарського виробництва та робітничих кадрів, залучення сільської молоді на навчання до закладів вищої освіти (ЗВО), насамперед аграрного профілю.

Зміцнення кадрового потенціалу в сільськогосподарському виробництві потребує проведення цілісної державної кадрової політики, спрямованої на формування сучасного кадрового потенціалу; визначення, розробку та запровадження конкретних механізмів щодо удосконалення системи підготовки кадрів для села; створення умов для працевлаштування їх на

виробництві згідно з укладеними угодами, професійного зростання та кар'єрного росту фахівців.

До основних завдань державної кадрової політики щодо удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів для агропромислового виробництва, формування сучасного кадрового потенціалу, спроможного швидко адаптуватися і ефективно працювати в нових економічних умовах та міжнародному конкурентному середовищі відносять:

- підвищення результативності профорієнтаційної роботи серед сільської молоді [5];

- реформування змісту та структури аграрної освіти, перехід на інноваційні технології навчання;

- узгодження потреб ринку освітніх послуг та ринку праці, поліпшення ситуації з працевлаштуванням випускників, гарантованого надання першого робочого місця випускникам, які навчалися за державним замовленням, з визначенням умов забезпечення їх житлом;

- професійне зростання та виховання сучасної управлінської еліти агропромислового комплексу;

- реформування та створення передумов для входження України до європейського та світового освітніх просторів [6].

Розв'язання проблеми кадрового забезпечення аграрного сектору, здатного професійно вирішувати поставлені перед ним виробничі завдання надасть такі очікуванні результати:

- впорядкування мережі аграрних вищих навчальних закладів, напрямів і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців для аграрного сектору економіки;

- удосконаленням механізму професійної орієнтації в сільських школах, добору та залучення обдарованих дітей із сільської місцевості до здобуття освіти у вищих навчальних закладах, насамперед аграрних;

- досягнення балансу потреби у кваліфікованих кадрах з обсягами їх підготовки [7];
- оновлення змісту навчання, адекватність підготовки та перепідготовки фахівців до розв'язання проблем реформування економіки;
- підвищення якості управління агропромисловим виробництвом, формування кадрового резерву, у тому числі на посади керівників сільгосп підприємств;
- раціональне використання трудових ресурсів, створення додаткових робочих місць і розвиток обслуговуючих підгалузей агропромислового виробництва;
- формування сучасного кадрового потенціалу АПК, здатного працювати в нових економічних умовах;
- посилення мотивації підприємств до навчання своїх працівників;
- вдосконалення системи організації та оплати праці;
- запровадження надання матеріальної допомоги для облаштування випускникам вищих та середніх спеціальних навчальних закладів, що працюватимуть у сільській місцевості, в тому числі надання довгострокових кредитів на пільгових умовах;
- надання молоді земельних ділянок для ведення сільськогосподарського виробництва та індивідуального будівництва.

Таким чином, розвиток аграрного сектору є частиною економічного та інтелектуального потенціалу країни. Розроблення та впровадження державних програм дає змогу створити потужну матеріально-технічну базу та сформувати відповідний кадровий потенціал, якій спроможний професійно вирішувати поставлені перед ним виробничі.

Література:

1. Курепін В.М. Механізм управління безпекою вітчизняних підприємств на засадах маркетингу// Сучасний маркетинг: стратегічне управління та інноваційний розвиток: матеріали II Міжнародної науково-практичної

конференції присвяченої до 90-ча заснування Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка, 17-18 жовтня 2020 року. Харків : Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, 2020. С. 154-158. URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8183>.

2. Коваленко С.В. Соціально-економічні передумови кадрового забезпечення інтегрованих структур в АПК: стан та перспективи розвитку в міжнародному контексті/ С.В. Коваленко, І.О. Царенко// Наук. пр. Кіровоград. нац. техн. ун-ту. Сер. «Економічні науки»: зб. наук. пр. – Кропивницький: ЦНТУ, 2017. – Вип. 32. – С. 140 – 151.

3. Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2022 року, схвалена Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1437-р.

4. Гула Т.В., Білик Є.М. Професійна орієнтація учнівської молоді щодо подальшої освіти і вибору професійної кар'єри// Актуальні проблеми життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: тези доповідей здобувачів вищої освіти інженерно-енергетичного факультету та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на інженерно-енергетичному факультеті, м. Миколаїв, 18-20 листопада 2020 р. Миколаїв: Миколаївський національний аграрний університет, 2020. С. 164-166. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8166>.

5. Курепін В.М. Кадровий потенціал підприємства як фактор економічної безпеки та антикризової діяльності підприємств аграрного профілю // Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва, торгівлі та біржової діяльності: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 13-14 травня 2021 року Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2021. С. 58-63. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9593>.

6. Курепін В.М., Курепін Д.В. Державне управління у сфері цивільного захисту та безпеки життєдіяльності в умовах реформування місцевого

самоврядування та децентралізації влади. Modern Economics. 2020. № 19(2020). С. 94-100. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7419>.

7. Курепін В.М. Комплексна безпека підприємств, як складова системи управління/ В.М. Курепін, К.М. Горбунова// Актуальні питання техногенної та цивільної безпеки України: матеріали I Всеукраїнської наукової конференції професорсько-викладацького складу, м. Миколаїв, 21-22 вересня 2018 р.- Миколаїв: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, 2018. – С.21-23. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6414>.

Керівник: Курепін В.М., кандидат економічних наук, старший викладач кафедри методики професійного навчання

Кліндухова Інна Миколаївна
магістрант, спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Сумський національний аграрний університет
ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА ТА УПРАВЛІННЯ
(Банки та банківська система)

АКУМУЛЮВАННЯ ДЕПОЗИТНИХ РЕСУРСІВ КОМЕРЦІЙНИМИ БАНКАМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Запорукою повноцінного функціонування економіки країни є наявність ефективно діючої банківської системи, оскільки саме їй належить визначальна роль у стимулюванні економічного зростання. Ця роль обумовлюється виконанням особливої функції банків - функції провідних фінансових посередників, що забезпечують переміщення грошових ресурсів між різними економічними агентами задля забезпечення їхніх потреб у позичкових коштах, що є необхідною умовою розширеного відтворення. Це, в свою чергу, вимагає